

Mİ'RACIN HAKİKATI

“Zât-ı Ahmediye'nin (a.s.m.) meratib-i kemâlâta seyr ü sülûkundan ibarettir.”(1)

Üstat Bediüzzaman Hazretleri mi'racın hakikati için; **“Zât-ı Ahmediye'nin (a.s.m.) meratib-i kemâlâta seyr ü sülûkundan ibarettir.”** buyuruyor.

Her şeyin bir mahiyeti, sûreti ve hakikati vardır. Mesela, bir meyveyi göstererek **“Bu nedir?”** diye sorduğumuzda alacağımız cevap onun mahiyetidir. O meyve mesela bir elma ise elma olmak onun mahiyetidir. Sûreti de bildiğimiz şeklidir. Hakikati ise bize rızık olmakla **Rezzâk** ismine ayna olmasıdır. Yani o meyvenin hakikati **Rezzâk** ismine dayanır.

Mi'rac hâdisesinin de sûreti, mescid-i Haramdan Mescid-i Aksa'ya, oradan da ulvî âlemlere seyahat etmektir. O ulvî âlemlerdeki farklı esmâ tecellilerini ve Rububiyet icraatlarını temaşa ve tefekkür etmesiyle Allah Resûlünün (asm.) hem imanı, marifeti ve muhabbeti çok daha inkişaf etmiş, hem de bu inkişaf ile o mübarek ruhu, İlâhî isimlere daha kâmil manada ayna olmuştur. İşte mi'racın hakikati onun bu mukaddes yolculukla mazhar olduğu akıl almaz derecede yüksek “kemâl, cemâl ve ihsan” tecellileridir.

Peygamber Efendimiz (asm.) mi'ractan önce, kâinatın ancak belli bir kısmını müşahede ve tefekkür ediyordu. Bu mukaddes yolculukla bütün kâinat tabakalarına nazır oldu, onları gördü, tefekkür ve hayret etti. Yerde iken Allah'ın Malik ismini sadece etrafında gördüğü eşya nisbetinde bildiği halde, mi'racda bütün semâ tabakalarını görmekle Mâlik ismine olan imanı çekirdek iken muhteşem bir ağaç haline geldi. Keza, Allah'ın Hâfiz ismini yerde iken de bütün çekirdeklerde, tohumlarda, yumurtalarda ve hafızalarda ilmen düşünüyor ve tefekkür ve hayret ile karşılıyordu. Ama levh-i mahfuzu gördüğünde bu isme olan marifeti de yine çekirdek halinden muazzam bir ağaç haline geldi. Bu umumî temaşa ve tefekkür sonunda kendisi de çok terakki ederek; **“bütün kemâlât-ı insaniyeyi câmi' ve hem bütün tecelliyât-ı ilâhiyeye”** en kâmil manasıyla mazhar oldu.

Peygamber Efendimiz (asm.) mi'rac öncesinde de çekirdekleri terbiye ederek ağaçlar haline getiren, yumurtaları terbiye ederek uçan canlılar haline terakki ettiren, nutfelerden hayvanlar yaratan, insan nutfesinden kâinatın en mükemmel meyvesini çıkaran Cenâb-ı Hakk'ın rububiyetini hayretle temaşa ediyordu. Mi'rac ile **“Saltanat-ı rububiyetin”** o ulvî âlemlerin dairelerindeki “tedbir ve icadını” görmekle hayret ve istihsanı, tekbir ve tahmidî akıl almaz derecede yükseldi.

Dersin devamında Őu ifadelere yer verilir:

"O abdi, hem bütün kemâlât-ı insaniyeyi câmi', hem bütün tecelliyât-ı ilâhiyeye mazhar, hem bütün tabakat-ı kinata nazır ve saltanat-ı Rububiyetin delllı ve marziyt-ı ilhiyenin mbelliği ve tılsım-ı kâinatın keŐŐafı yapmak için..."(2)

Bu ifadelerde mi'racın hakikati üç ana maddede toplanmıŐ oluyor:

- O abdi, "bütün kemâlât-ı insaniyeyi câmi'" kılmak.

Sem tabakalarındaki seyahat, yepyeni lemleri görmek, cennet ve cehennemi bizzt mshahede etmek ve sonunda r'yete mazhar olmak ayrı birer kemldirler.

- Bütün tecelliyât-ı ilâhiyeye mazhar etmek.

Mi'rac ncesi Őahit olmadığı birçok esmâ tecellilerine bu seyahat ile vakıf olmuŐ, bu tecelliler, O'nun ruh aynısında ayrı güzellikler ve kemller olarak tezahür etmiŐtir.

- Bütün tabakat-ı kinata nazır kılmak.

Mi'rac öncesi sadece yeryüzünün bir bölgesine nazır olan o müstesna ruh, mi'rac ile kâinatın bütün tabakalarında gezdirilmiŐ, marifet, muhabbet, hayret, tesbih ve tekbir gibi kuds manalar onun o pk ruhunda olanca haŐmetiyle makes bulmuŐtur.

Bu terakki ve tekml yolculuğuyla O mahsus Abd (asm.); **"saltanat-ı Rububiyetin delllı ve marziyt-ı ilhiyenin mbelliği ve tılsım-ı kâinatın keŐŐafı"** olma vazifesini en ileri derecede ifa etme kemline ermiŐtir.

Üstad Hazretleri, **"Hem İsm-i zama mazhar olan Resl- Ekrem Aleyhissalt Vesselmın bir yette mazhar olduğu feyz-i ilh, belki bir peygamberin umum feyzi kadar olabilir."**(3) buyururlar.

Bu akıl almaz kemlde mi'racın büyük hissesi olduğunda Őüphe yoktur.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sözler, Otuz Birinci Söz.](#)

(2) bk. [age.](#)

(3) bk. [age., Yirmi Dördüncü Söz.](#)